

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 2013

1269/2013

Laki

ammattillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2013

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (630/1998) 41 §,
muutetaan 28 ja 36 §, sellaisena kuin niistä on 28 § osaksi laissa 479/2003, sekä
lisätään 34 §:ään uusi 3 momentti ja lakiin uusi 35 d—35 g § seuraavasti:

28 §

Oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön

Opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskelu-
ympäristöön.

Oppilaitokseen ei saa tuoda eikä työpäivän
aikana pitää hallussa sellaista esinettä tai ai-
netta, jonka hallussapito on muussa laissa
kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai
toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti so-
veltuu omaisuuden vahingoittamiseen ja
jonka hallussa pidolle ei ole hyväksyttävää
syytä.

Koulutuksen järjestäjän tulee laatia opetus-
suunnitelman yhteydessä suunnitelma opis-
kelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaa-
miselta ja häirinnältä sekä toimeenpanna
suunnitelma ja valvoa sen noudattamista ja
toteutumista. Koulutuksen järjestäjän tulee
laatia suunnitelma kurinpitokeinojen käyttä-
misestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista.
Opetushallituksen tulee opetussuunnitelman
perusteissa antaa määräykset suunnitelmien
laatimisesta.

Koulutuksen järjestäjän tulee hyväksyä jär-

jestyssäännöt tai antaa muut oppilaitoksessa
sovellettavat järjestysmääräykset, joilla edis-
tetään sisäistä järjestystä, opiskelun esteet-
töntä sujumista sekä oppilaitosyhteisön tur-
vallisuutta ja viihtyisyyttä.

Edellä 4 momentissa tarkoitetuissa järjes-
tyssäännöissä ja muissa järjestysmääräyksissä
voidaan antaa oppilaitosyhteisön turvallisuus-
den ja viihtyisyyden kannalta tarpeellisia
määräyksiä käytännön järjestelyistä ja asian-
mukaisesta käyttäytymisestä sekä tarkempia
määräyksiä 2 momentissa tarkoitetuista esi-
neistä tai aineista sekä niiden käytöstä ja
säilytyksestä. Lisäksi määräyksiä voidaan an-
taa oppilaitoksen omaisuuden käsittelystä
sekä oleskelusta ja liikkumisesta oppilaitok-
sen tiloissa ja sen alueella.

34 §

Opiskelijan velvollisuudet

Opiskelijan velvollisuudesta korvata aihe-
uttamansa vahinko säädetään vahingonkor-
vauslaissa (412/1974).

35 d §

Oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita

Rehtorilla tai opettajalla on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana ottaa haltuunsa opiskelijalta 28 §:n 2 momentissa tarkoitettu kielletty esine tai aine.

Jos haltuun otettavaa esinettä tai ainetta hallussaan pitävä opiskelija koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla tai opettajalla on oikeus käyttää sellaisia esineen tai aineen haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina opiskelijan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Oikeus käyttää voimakeinoja koskee vain opiskelijan omaa tai muiden turvallisuutta vaarantavia esineitä tai aineita.

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettussa haltuunotossa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Voimakeinojen käytön liioittelusta säädetään rikoslain 4 luvun 6 §:n 3 momentissa ja 7 §:ssä.

Pykälässä säädetyt oikeudet ja velvollisuudet ovat voimassa myös ajan, jolloin opiskelija osallistuu opetussuunnitelman tai koulutuksen järjestäjän hyväksymän muun tämän lain tai sen nojalla annettujen säädösten nojalla laaditun suunnitelman mukaiseen koulutukseen tai toimintaan.

35 e §

Oikeus tarkastaa opiskelijan tavarat

Opettajalla ja rehtorilla on työpäivän aikana oikeus tarkastaa opiskelijan mukana olevat tavarat, opiskelijan hallinnassa olevat oppilaitoksen säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa, sellaisen 28 §:n 2 momentissa tarkoitettujen esineiden tai aineiden haltuun ottamiseksi, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, jos on ilmeistä, että opiskelijan hallussa on tällaisia esineitä tai aineita ja opiskelija pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole.

Opiskelijalle tulee ennen tarkastusta ilmoittaa tarkastuksen syy.

Tarkastajan tulee olla opiskelijan kanssa

samaa sukupuolta. Tarkastuksessa tulee olla läsnä tarkastajan lisäksi toinen täysi-ikäinen oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva. Opiskelijan pyynnöstä tarkastuksessa tulee olla läsnä hänen valitseman oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva, jos tämä on saapuvilla.

Edellä 3 momentissa säädetyistä tarkastuksen suorittamistavasta voidaan kuitenkin poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdotoman välttämätöntä.

Pykälässä säädetyt oikeudet ja velvollisuudet ovat voimassa myös ajan, jolloin opiskelija osallistuu opetussuunnitelman tai koulutuksen järjestäjän hyväksymän muun tämän lain tai sen nojalla annettujen säädösten nojalla laaditun suunnitelman mukaiseen koulutukseen tai toimintaan.

35 f §

Haltuun ottamisen ja tarkastamisen yleiset periaatteet

Edellä 35 d ja 35 e §:ssä tarkoitetut toimenpiteet on toteutettava mahdollisimman turvallisesti. Toimenpiteillä ei saa puuttua opiskelijan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi. Esineiden ja aineiden haltuun ottamisessa ja opiskelijan tarkastamisessa on noudatettava olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta. Toimenpiteiden käyttö tulee oppilaitoksissa suunnitella ja ohjeistaa.

Edellä 35 d §:n mukaisten voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta koulutuksen järjestäjälle. Opiskelijan tarkastaminen ja esineiden ja aineiden haltuun ottaminen tulee kirjata. Haltuun ottamisesta ja tarkastamisesta on ilmoitettava alaikäisen opiskelijan huoltajille mahdollisimman pian.

35 g §

Haltuun otettujen esineiden ja aineiden luovuttaminen ja hävittäminen

Edellä 35 d §:ssä tarkoitetut opiskelijalta haltuun otetut esineet tai aineet luovutetaan

opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle tai, jos opiskelija on täysi-ikäinen, hänelle itselleen. Esineet ja aineet tulee kuitenkin luovuttaa poliisille tai muulle laissa säädetylle viranomaiselle, jos opiskelijalla, tämän huoltajalla tai muulla laillisella edustajalla ei lain mukaan ole oikeutta pitää niitä hallussaan.

Ennen luovuttamista esine tai aine tulee säilyttää huolellisesti. Esineiden ja aineiden luovutus tulee järjestää mahdollisimman pian haltuunotosta. Haltuun otetut huumausaineet, ampuma-aseet, aseiden osat, patruunat, amukset ja kaasusumuttimet sekä räjähteet tulee luovuttaa poliisille välittömästi. Opiskelijalle itselleen luovutettavat esineet ja aineet luovutetaan työpäivän päätyttyä.

Jos huoltaja ei kolmen kuukauden kuluessa huostaanottoa koskevasta ilmoituksesta nouda esinettä tai ainetta, se voidaan todisteellisesti hävittää. Esineiden ja aineiden luovuttaminen ja hävittäminen tulee kirjata.

36 §

Osallisuus ja opiskelijakunta

Koulutuksen järjestäjän tulee edistää kaikkien opiskelijoiden osallisuutta ja huolehtia siitä, että kaikilla opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua oppilaitoksen toimintaan ja kehittämiseen sekä ilmaista mielipiteensä opiskelijoiden asemaan liittyvistä asioista. Opiskelijoille tulee järjestää mahdollisuus osallistua opetussuunnitelman ja siihen liittyvien suunnitelmien sekä 28 §:n 4 momentissa tarkoitetun järjestyssäännön valmisteluun.

Jokaisella oppilaitoksella, jossa järjestetään tässä laissa tarkoitettua koulutusta, tulee

olla sen opiskelijoista muodostuva opiskelijakunta. Opiskelijakunta voi olla useamman oppilaitoksen yhteinen. Koulutuksen järjestäjän tulee turvata opiskelijakunnalle riittävät toimintaedellytykset. Opiskelijakunnan tehtävänä on edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa, vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista sekä kehittää opiskelijoiden ja koulutuksen järjestäjän välistä yhteistyötä. Opiskelijakunnat myös osaltaan valmistavat opiskelijoita aktiiviseen ja kriittiseen kansalaisuuteen. Koulutuksen järjestäjän tulee kuulla opiskelijakuntaa ennen 1 momentissa mainittujen suunnitelmien ja määräysten vahvistamista sekä, jollei se ole asian luonteen vuoksi tarpeetonta, ennen opiskelijoiden asemaan vaikuttavien muiden päätösten tekemistä.

Koulutuksen järjestäjän tulee määräajoin selvittää opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa näkemyksiä oppilaitoksen ja koulutuksen järjestäjän toiminnasta.

Tässä pykälässä tarkoitettu toiminta tulee suunnitella opetussuunnitelman ja muiden siihen perustuvien suunnitelmien osana tai yhteydessä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2014.

Tämän lain 28 §:n 3 momentin mukainen koulutuksen järjestäjän suunnitelma tämän lain kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista tulee ottaa käyttöön viimeistään 1 päivänä elokuuta 2016.

Opetushallituksen tulee antaa määräykset suunnitelman laatimisesta siten, että koulutuksen järjestäjä voi ottaa suunnitelman käyttöön viimeistään mainittuna päivänä.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2013

Tasavallan Presidentti
SAULI NIINISTÖ

Työministeri Lauri Ihalainen